

I utdraget er det en rekke påstander. Noen er opplysninger som vi kan ta stilling til og undersøke selv («Hvert år går ca. 10 000 elever ut av grunnskolen uten å kunne lese, skrive og regne skikkelig»). Andre er prinsipper som fremstår tilsynelatende ukontroversielle («Ulike behov må møtes ulikt»).

Påstandene spiller imidlertid ulike roller i argumentasjonen. For å kunne ta stilling til innlegget deres må vi først kunne fastslå hva forfatterne argumenterer for, hvilke argumenter de bruker for å støtte synspunktet sitt direkte, og hvilke argumenter som skal støtte andre argumenter i argumentasjonen. Denne sammenhengen mellom argumentene innbyrdes, og mellom argumentene og standpunktet, kaller vi **argumentasjonsstrukturen**.

Ideelt sett bør all argumentasjon ha en gjennomiktig struktur. Det tilhører imidlertid unntakene at vi uten videre kan se sammenhengen mellom argumentene i en argumentasjon. Noen ganger er det ikke klart hva standpunktet er. Andre ganger er det opplagt hva standpunktet er, men mindre klart hvilke argumenter som presenteres – eller om det overhodet er blitt gitt argumenter.

Men selv når vi har dannet oss et bilde av standpunkt og argumenterer, kan sammenhengen mellom disse være uklar. Et debattinnlegg, enten det er i en avis, i en TV-debatt eller på Twitter, har ikke nødvendigvis en form som gjenspeiler argumentasjonsstrukturen. Det er ingen selvfølge at debattanter presenterer argumentene i en hensiktsmessig rekkefølge. Noen ganger presenteres standpunktet allerede i overskriften, mens vi

andre ganger må følge forfatterens resonnement gjennom hele teksten før konklusjonen – og standpunktet – avsløres.

For å avklare hva strukturen i argumentasjonen er, bruker vi **argumentasjonsanalyse**. Vi kaller metoden en analyse fordi den bryter ned argumentasjonen i bestanddeler. Når vi analyserer argumentasjon, kartlegger vi hva som er standpunkt, hva som er argumenter, og hva som er ment å være sammenhengen mellom dem.

2.2 Standpunkt

Argumentasjon består av påstander, og hovedpåstanden som vi argumenterer for eller imot, kaller vi **standpunktet**. Påstander kan være riktige eller uriktige, og de uttrykkes normalt med deklorative (fortellende) setninger, for eksempel «Kronekursen er synkende», «Kuttene i formuesskatten har skapt flere arbeidsplasser» eller «Politiet bør ikke overvåke vår internettaktivitet».

Som med påstander ellers, er standpunktet noe du kan være enig eller uenig i. Men det kan også være at standpunktet som diskuteres, er noe du ikke selv har dannet deg en oppfatning om. Vi kan legge frem argumenter både for og imot en påstand, med sikte på å gjøre oss opp en mening eller for å gi andre et bedre grunnlag for å danne en oppfatning.

Standpunkt

Standpunktet (i en debatt) er hovedpåstanden det argumenteres for eller mot.